

‘সমানো মন্ত্র: সমিতি: সমানী’

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.Com. Minor 1st Semester Examination, 2023

UACFMIN11001/UMNGMIN11001-COMMERCE

BUSINESS MATHEMATICS-I

Time Allotted: 2 Hours 30 Minutes

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

GROUP-A / বিভাগ-ক / খণ্ড-ক

1. Answer any *four* questions: 3×4 = 12
 যে-কোন চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও:
 कुनै चारवटा प्रश्नका उत्तर लेख :
- (a) If $y \propto \frac{1}{x^2}$ and $y = 9$ when $x = 2$, find the value of y when $x = 3$. 3
 যদি $y \propto \frac{1}{x^2}$ এবং $y = 9$ হলে $x = 2$ হয়, তবে যখন $x = 3$ তখন y -এর মান নির্ণয় কর।
 यदि $y \propto \frac{1}{x^2}$ र $y = 9$ जब $x = 2$, y को मूल्य खोजनुहोस् जब $x = 3$ ।
- (b) The third term and six term of a series in G.P. are 3 and 81 respectively; find the first term and common ratio. 3
 কোন গুণোত্তর শ্রেণীর তৃতীয় পদ ও ষষ্ঠ পদ হল 3 ও 81 যথাক্রমে, প্রথম পদ ও সাধারণ অনুপাত নির্ণয় কর।
 G.P.मा श्रृङ्खलाका तेस्रो र छैटौं अंकहरू 3 र 81 हुन्, पहिलो पद र सामान्य भिन्नता खोजनुहोस्।
- (c) If ${}^n P_3 = 336$, find the value of n . 3
 যদি ${}^n P_3 = 336$ হয়, তবে n -এর মান নির্ণয় কর।
 जब ${}^n P_3 = 336$, n को मूल्य खोजनुहोस्।
- (d) If $x^2 + y^2 = 6xy$, show that, $2\log(x + y) = \log x + \log y + 3\log 2$. 3
 যদি $x^2 + y^2 = 6xy$ হয়, তাহলে দেখাও যে $2\log(x + y) = \log x + \log y + 3\log 2$ ।
 यदि $x^2 + y^2 = 6xy$, देखाउनुहोस् कि $2\log(x + y) = \log x + \log y + 3\log 2$ ।
- (e) Solve: $2^{x+2} + 2^{x+1} = 320$ 3
 समाधान: $2^{x+2} + 2^{x+1} = 320$
 $2^{x+2} + 2^{x+1} = 320$ को हल गर्नुहोस्।

(f) If $(a+b):(a-b) = 5:2$, find the value of $b:a$.

3

यदि $(a+b):(a-b) = 5:2$ হয়, তবে $b:a$ -এর মান নির্ণয় কর।

यदि $(a+b):(a-b) = 5:2$, $b:a$ को मूल्य खोजनुहोस्।

GROUP-B / বিভাগ-খ / खण्ड-ख

2. Answer any *four* questions:

6×4 = 24

যে-কোন চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও:

कुनै चारवटा प्रश्नका उत्तर लेख :

(a) In how many ways can a committee of 3 ladies and 4 gentlemen be appointed from a meeting consisting of 8 ladies and 7 gentlemen? What will be the number of ways if Mrs. A refuses to serve in a committee of Mr. B is a member?

6

8 জনা মহিলা র 7 জনা পুরুষহরু সম্মিলিত बैठकबाट 3 জনা মহিলা र 4 জনा पुरुषको समिति कति किसिमले बनाउन सकिन्छ ? यदि श्रीमति A श्रीमान B भएका समितिमा सेवा गर्न अस्वीकार गरेमा कति तरिकाहरू हुनेछन् ?

(b) Find the value of : $\frac{\log\sqrt{27} + \log 8 + \log\sqrt{1000}}{\log 120}$

6

মান নির্ণয় করঃ $\frac{\log\sqrt{27} + \log 8 + \log\sqrt{1000}}{\log 120}$

$\frac{\log\sqrt{27} + \log 8 + \log\sqrt{1000}}{\log 120}$ को मूल्य पत्ता गर्नुहोस्।

(c) In what time will a sum of money double itself at 5% p.a. compound Interest? (Given: $\log 2 = 0.3010$, $\log 105 = 2.0212$)

6

বার্ষিক 5% চক্রবৃদ্ধি সুদ হারে, কত সময়ে কোন মূলধন সুদে-মূলে দ্বিগুণ হইবে।

(দেওয়া আছে, $\log 2 = 0.3010$, $\log 105 = 2.0212$)

कति समयमा वार्षिक चक्रवृद्धि ब्याज 5% मा पैसा दोब्बर हुनेछ ?

[$\log 2 = 0.3010$, $\log 105 = 2.0212$]

(d) Find the equation of the straight line passing through the point (2, 6) and perpendicular to $3x - 5y + 7 = 0$.

6

(2, 6) बिन्दुगामी ও $3x - 5y + 7 = 0$ सरलरेखार उपर लम्ब सरलरेखार समीकरण निर्णय कर।

बिन्दु (2, 6) र $3x - 5y + 7 = 0$ लाई लम्बवत पार गर्ने सीधा रेखाको समीकरण पत्ता लगाउनुहोस्।

(e) The sum of the roots of the quadratic equation is 2 and sum of the cubes is 27. Find the equation.

6

एकটি द्विघात समीकरणের बीजद्वয়ের সমষ্টি 2 এবং তাহাদের घिघातेर समষ্টি 27, समीकरणটি निर्णय कर।

द्विघात समीकरणको जराको योगफल 2 हो र क्यूबहरूको योगफल 27 हो। यस समीकरण पत्ता गर्नुहोस्।

- (f) Sum of three consecutive terms of an A.P. is 42 and the product of first and last terms is 180. Find the numbers. 6

समाञ्चर श्रेणीभूक्त पर पर तिनटि अखणु संख्यार योगफल 42 एवंग प्रथम ओ शेष संख्यार गुणफल 180। संख्याशुलि कि कि ?

A.P. को लगातार तीन संख्याहरूको योगफल 42 हो र पहिलो र अन्तिम पदहरूको गुणफल 180 हो। संख्याहरू पत्ता लगाउनुहोस्।

GROUP-C / विभाग-ग / खण्ड-ग

Answer any two questions 12×2 = 24

ये-कोन दुटि धम्नेर उतर दाओ

कुनै दुईवटा प्रश्नका उत्तर लेख

3. (a) Two samples of tea contain Darjeeling and Assam tea in the proportion of 2 : 3 and 5 : 3 by weight. They are mixed together in proportion of 3 : 4 by weight. Find the proportion of Darjeeling and Assam tea in the final mixture. 6+6

चियाका दुई नमूनाहरूमा दार्जिलिङ र असम चिया 2 : 3 र 5 : 3 तौलको अनुपातमा छ। तिनीहरू वजन द्वारा 3 : 4 को अनुपातमा एकसाथ मिश्रित छन्। अन्तिम मिश्रणमा दार्जिलिङ र असम चियाको अनुपात पत्ता लगाउनुहोस्।

- (b) The expenses of a hotel are partly fixed and rest vary as the number of boarders. When the number of boarders are 450, the expenses is ₹1,800, when the number of boarders is 920, the expenses is ₹3,120. Find the expenses per head when there are 1000 boarders.

एक होटेलको खर्चको एक अंश स्थिर र बाँकी अंश आवासिकको संख्या अनुसार हुन्छ। जब आवासिकको संख्या 450 हुन्छ, खर्च ₹1,800 हुन्छ, जब आवासिकको संख्या 920 हुन्छ, खर्च ₹3,120 हुन्छ। 1000 आवासिकको खर्च कति हुन्छ ?

होटलको खर्च आंशिक रूपमा निश्चित छ र बाँकी त्यहाँ बस्नेको संख्या अनुसार मिल हुन्छ। बस्ने मानिसको संख्या 450 हुँदा खर्च ₹1,800 हुन्छ जब संख्या 920 हुन्छ खर्च ₹3,120 हुन्छ। 1000 बस्ने मानिसहरूको संख्या भए एक जनाको खर्च कति हुन्छ ?

4. (a) Solve: $\log_2 x + \log_4 x + \log_{16} x = \frac{21}{4}$ 6+6

समाधान करः $\log_2 x + \log_4 x + \log_{16} x = \frac{21}{4}$

$\log_2 x + \log_4 x + \log_{16} x = \frac{21}{4}$ को हल गर्नुहोस्।

- (b) If one root of the equation $x^2 + px + q = 0$ be thrice the other, show that $3p^2 = 16q$.

यदि $x^2 + px + q = 0$, समीकरणको एक मूल अर्को मूलको तीन गुना छ भने, $3p^2 = 16q$ को मूल्य खोज्नुहोस्।

यदि समीकरण $x^2 + px + q = 0$ को एक मूल्य अर्को मूलको तीन गुना छ भने, $3p^2 = 16q$ को मूल्य खोज्नुहोस्।

5. (a) The difference between simple and compound interest on a sum put out 5 years at 3% was ₹46.80. Find the sum.

6+6

বার্ষিক 3% হার সুদে কোন আসলের 5 বছরের সরল ও চক্রবৃদ্ধি সুদের অন্তর 46.80 টাকা হলে, আসলের পরিমাণ নির্ণয় কর।

3% ব্যাজমা पाँच वर्ष सम्म राखिएको रकममा साधारण र चक्रवृद्धि ब्याज बीचको भिन्नता ₹46.80 छ। त्यस रकमको पत्ता गर्नुहोस्।

- (b) If ${}^nP_r = 504$, ${}^nC_r = 84$, then find the value of n and r .

यदि ${}^nP_r = 504$, ${}^nC_r = 84$ হয়, তবে n ও r -এর মান নির্ণয় কর।

यदि ${}^nP_r = 504$, ${}^nC_r = 84$, n र r को मूल्य खोज्नुहोस्।

6. (a) If $a^x = b^y = c^z$ and $b^2 = ac$, show that $\frac{1}{x} + \frac{1}{z} = \frac{2}{y}$.

6+6

यदि $a^x = b^y = c^z$ এবং $b^2 = ac$ হয়, তাহলে দেখাও যে, $\frac{1}{x} + \frac{1}{z} = \frac{2}{y}$ ।

यदि $a^x = b^y = c^z$ र $b^2 = ac$, $\frac{1}{x} + \frac{1}{z} = \frac{2}{y}$ हुन्छ ? देखाउनुहोस्।

- (b) Find the term independent of x in the expansion of $(9x^2 - 1/3x)^{12}$. What is the simplified value of the term?

$(9x^2 - 1/3x)^{12}$ को विस्तारमा x बाट स्वतन्त्र अंक खोज्नुहोस् अनि यसको मूल्य के हो ?

—x—